

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. oktober 2012

Setev ozimnih žit v prvi tretjini oktobra je v večjem delu države potekala ob razmeroma ugodnih vremenskih razmerah brez večjih padavin. Te so predvsem v drugi polovici oktobra ovirale setev v zahodnem delu Slovenije. Ozimni posevki so v dveh tednih vzkalili, razvoj je za nekaj dni upočasnila ohladitev s prvo slano in snežno odejo, ki je za dan ali dva prekrila del osrednje in vzhodne Slovenije. Ker ob sneženju listje še ni odpadlo z dreves je teža snežnega bremena lomila veje v listnatih gozdovih in marsikje tudi v sadovnjakih.

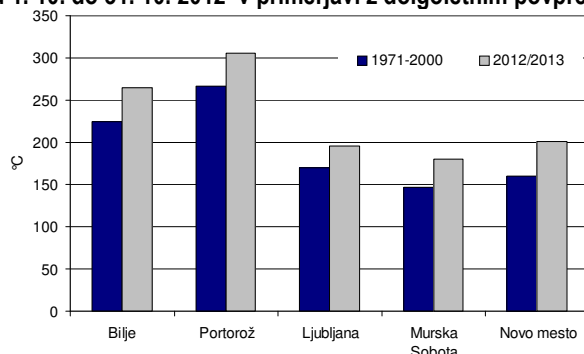
METEOROLOŠKE RAZMERE

Začetek oktobra je zaznamoval močan veter, ponekod tudi toča in sodra. Viharni sunki vetra severnih smeri so povzročali gmotno škodo na Koroškem, Štajerskem in v Prekmurju. Od 18. do 23. oktobra je nad Slovenijo pritekal zelo toplel subtropski zrak, ki je povzročil nenavadno visoke temperature zraka v tem letnem času. Marsikje po nižinah so izmerili najvišjo temperaturo zraka v drugi polovici oktobra. Konec meseca je prinesel obilne padavine v večjem delu Slovenije; nekaj rek je prestopilo bregove. V noči s 27. na 28. oktober se je močno ohladilo in meja sneženja se je spustila do nižin. Marsikje je prišlo do snegoloma.

Povprečna mesečna temperatura zraka je bila povsod po državi nad dolgoletnim povprečjem, večinoma do 1,5 °C, v večjem delu Notranjske in na SZ države pa nad 1,5 °C. Sončnih ur je bilo največ na zahodu in vzhodu države, na Štajerskem in v Koprskem primorju nad 140 ur.

Z izjemo Koprskega primorja je bila količina padavin povsod nadpovprečna. V vzhodni in osrednji Sloveniji za več kot polovico, v Posavskem hribovju in na Kočevskem za več kot 75 %. Na vzhodu države pa je bil podoben presežek na območju od tolminskega na severu, proti jugu do Krasa ter na vzhod proti idrijskem. Količina padavin na vzhodu države ter na Obali in večjem delu Notranjske je bila do 200 mm. V Posavskem hribovju, osrednji Sloveniji, na Gorenjskem ter v večjem delu Dolenjske je padlo do 300 mm dežja, na kočevskem, Posočju ter v Vipavski dolini nad 300 mm.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1. 10. do 31. 10. 2012 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

STANJE RASTLIN

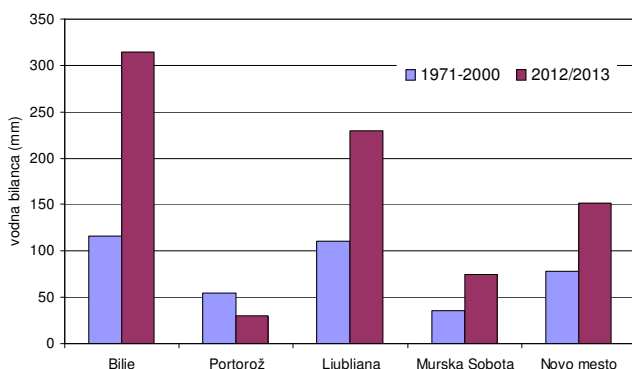
V Pomurju, na osrednjem Štajerskem, Dolenjskem ter v Posavju so ozimne posejale konec prve dekade oktobra. Ugodna založenost tal z vodo in ugodne temperature zraka in tal so omogočali, da so posevki vzkalili v dokaj normalnem času, v desetih do štirinajstih dneh. Ob koncu meseca vremenske razmere za razvoj posevkov niso bile ugodne, namočenost tal je bila občasno presežna. Vodna bilanca tal je bila pozitivna s precejšnjimi presežki vode, ki so ponekod več kot dvakratno presegle dolgoletno povprečje. Ob koncu meseca se je ohladilo, dež je prešel v sneg. Snežna odeja je za dan ali dva prekrila ozimne posevke. O razvoju do tretjega lista večinoma še niso poročali razen ponekod iz Bele Krajine in toplejših predelov Posavja. Na Goriškem in v Vipavski dolini, kjer setev običajno poteka v zadnji tretjini oktobra, jo je tokrat ovirala čezmerna namočenost tal po obilnih padavinah 26. in 27. oktobra.

Ob ohladitvi, v zadnjih dneh oktobra, je temperatura zraka padla do -3 °C. Zabeležili smo prvo jesensko slano. Celo na Goriškem se je ohladilo nekoliko pod 0 °C. Letos je prva jesenska slana nastopila dobrih deset dni kasneje kot povprečno v vzhodni polovici države, v osrednji Sloveniji pa smo jo zabeležili skoraj ob njenem povprečnem pojavu.

Na Obali so sredi oktobra potrgali prve plodove oljk, proti koncu oktobra so z obiranjem pričeli tudi v Goriških Brdih. Zaradi neugodnih vremenskih razmer, zlasti zaradi hudega mraza in močne burje v februarju ter poletne suše oljkarji pričakujejo precej manjši pridelek.

Zgodnje sneženje je povzročilo precej škode v listnatih gozdovih in marsikje tudi v sadovnjakih. Ker listje še ni odpadlo z dreves je teža snežnega bremena lomila veje.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA od 1. 10. do 31. 10. 2012 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

V prvi polovici oktobra se je v setveni globini temperatura tal še zadrževala med 15 in 20 °C. Občasno so temperature tal zanihale in padle pod 15 °C ob padavinah. Ohladitev ob koncu meseca je ohladila tudi tla, večinoma pod 10 °C. Najnižje zabeležene temperature tal so bile ob koncu oktobra nižje od 5 °C, na Obali okoli 6 °C, na izpostavljenih predelih v vzhodni in severovzhodni Sloveniji pa je bila najnižja temperatura v površinskem sloju tal le med 0 in 2 °C.